

DET INTERNATIONALE SEKRETARIAT

UDENRIGSNOTE

TIL ORIENTERING AF
DET UDENRIGSPOLITISKE NÆVN
UDENRIGSUDVALGET
FORSVARSUDVALGET

International Crisis Group: Hold øje med disse 10 konflikter i 2017

10. januar 2017

Ref.: 16-000812-7

Tænk tanken International Crisis Group giver sit bud på 10 konflikter som kommer til at præge den internationale dagsorden i 2017: 1) Syrien og Irak, 2) Tyrkiet, 3) Yemen, 4) Sahel og Lake Chad, 5) Den Demokratiske Republik Congo, 6) Sydsudan, 7) Afghanistan, 8) Myanmar, 9) Ukraine og 10) Mexico.

Peter Riis

International Konsulent

I en ny analyse giver tænketanken International Crisis Group (ICG) sit bud på 10 internationale konflikter som vil præge den internationale dagsorden i det nye år. Ifølge ICG står verden over for et af sine måske farligste kapitler i årtier. Antallet af krige og voldelige konflikter har været stigende i de seneste år, og verdenssamfundets manglende evne til at håndtere dem og deres konsekvenser er blevet udstillet, påpeger ICG.

Hertil kommer usikkerheden om USA's fremtidige udenrigs- og sikkerhedspolitik under præsident Donald Trump. Denne usikkerhed kan i sig selv skabe ustabilitet i flere dele af verden, fremhæver ICG, som finder særlig anledning til at fremhæve følgende 10 konfliktområder, der kræver international opmærksomhed.

1) Syrien og Irak

Det syriske regimes erobring af Aleppo i december 2016 beskrives som et vendepunkt i konflikten: Præsident Assad må nu forventes at blive siddende på magten, men konflikten vil fortsætte. ISIL's generobring af Palmyra i Syrien i slutningen af 2016 udstillede regimets aktuelle svaghed. Foreløbig synes det russisk-tyrkisk initierede fredsiniciativ at præsentere det bedste håb for at reducere volden i Syrien, vurderer ICG. Tænk tanken opfordrer den nye amerikanske administration til at presse sine tyrkiske og kurdiske allierede til en fælles forståelse og fælles indsats mod ISIL.

På trods af fremskridt i kampen mod ISIL i Irak, er de underliggende årsager i det irakiske samfund til ISIL's fremkomst fortsat til stede. Hvis ikke forsøget på at generobre Mosul skal ende i en ny tragedie, er det derfor nødvendigt politisk

at tage hånd om de politiske og sekteriske konflikter, som ISIL hidtil har forstået at udnytte.

2) Tyrkiet

Volden i Tyrkiet befinder sig tilsyneladende i en eskalationsfase, vurderer ICG. ISIL og PKK har taget ansvar for en stribe blodige terrorangreb. Tyrkiets øgede engagement i konflikterne i Syrien og Irak forstærker risikoen for yderligere terrorangreb. Tyrkiets relationer til USA er blevet forværret i det seneste år, påpeger ICG. Forholdet kompliceres især af amerikansk støtte til kurdiske styrker i Syrien og af Tyrkiets krav om udlevering af den påståede bagmand for det mislykkede militærkup i sommeren 2016, Fethullah Gülen. Det tyrkisk-russiske forhold er i bedring. Endelig fremhæver ICG, at Tyrkiet og Iran kan komme på kollisionskurs på grund af modsatrettede interesser i Irak og Syrien.

3) Yemen

Krigen i Yemen har udviklet sig til en humanitær katastrofe i et land som i forvejen er det fattigste land i den arabiske verden. Siden midten af 2015 er mere end 4.000 civile blevet dræbt i kampene mellem den saudisk støttede regering over for den iransk støttede Houthi-bevægelse. FN fremlagde i november 2015 en køreplan for fred, som ifølge ICG fortsat udgør det bedste grundlag for en fredsløsning, selvom ingen af parterne har accepteret køreplanen.

4) Sahel og områderne omkring Lake Chad

En række overlappende konflikter i Sahel-regionen og Lake Chad-områderne (herunder bl.a. Chad, Niger og Nigeria) har medført omfattende humanitære lidelser og fordrivelsen af ca. 4,2 mio. mennesker. Jihadister (ISIL m.fl.), væbnede grupper og kriminelle netværk kæmper om ressourcer og indflydelse i regionen, hvor landegrænserne er porøse og regeringerne er svage. Mali kan stå over for en ny stor krise i år, da gennemførelsen af Bamato-fredsftalen fra 2015 tilsyneladende er gået i stå, advarer ICG. Mali er i forvejen den farligste FN-mission. 70 personer ansat af FN er blevet dræbt siden 2013. ICG opfordrer den Afrikanske Union til at genstarte fredsprocessen på organisationens topmøde i starten af det nye år.

5) Den Demokratiske Republik Congo (DDR)

Præsident Joseph Kabilas anden regeringsperiode udløber i år, men han har hidtil nægtet at træde tilbage, hvilket har skabt frygt for omfattende uroligheder og voldelige opstande i landet. Kort før jul blev mindst 40 personer dræbt i sammenstød mellem demonstranter og sikkerhedsstyrker. Mellem jul og nytår blev der imidlertid med den katolske kirkes mellemkomst indgået en aftale mellem de dominerende partier i landet. Præsident Kabila har dog endnu ikke godkendt aftalen, som vil kræve hans tilbagetræden og udskrivelse af nye valg. ICG opfordrer det internationale samfund til at bakke op om fredsftalen og planerne for udskrivelsen af nye valg. Samtidig opfordrer ICG til, at mandatet

for FN-missionen i DDR (MONUSCO) ændres til især at fokusere på god regeringsførelse og menneskerettigheder.

6) Sydsudan

Sydsudan har været præget af tre års blodig borgerkrig som har ført til etnisk baseret vold og etnisk udrensning med op mod 3 mio. flygtninge og internt fordrevne til følge. Den eksisterende FN-styrke i landet har vist sig ude af stand til at beskytte de civile. Et nyt, stærkere FN-mandat er nødvendigt ifølge ICG. Præsident Salva Kiir synes på det seneste at have styrket sin position over for oppositionsgrupperne, hvilket ifølge ICG skaber nye muligheder for fredsforhandlinger. Aktuelle tilnærmelser mellem de to regionale rivaler Sudan og Uganda kan på sigt bidrage til at skabe stabilitet i Sydsudan, vurderer ICG.

7) Afghanistan

Krig og politisk ustabilitet i Afghanistan udgør i dag fortsat en alvorlig trussel mod international fred og sikkerhed, skriver ICG. Taliban-styrker vinder terræn og har øget antallet af angreb mod større afghanske byer. Den afgående amerikanske præsident Barack Obama annoncerede kort efter nytår, at USA ville udvide den amerikanske tilstedeværelse i landet (Helmand provinsen) med 300 marinesoldater til samlet ca. 8.700 soldater. Det står dog uklart, hvordan USA's kommende præsident Donald Trump vil håndtere situationen.

ICG advarer imod et snævert sigte om blot at bekæmpe radikal islamisme, som den kommende amerikanske, nationale sikkerhedsrådgiver general Flynn tidligere har advokeret for. ICG ser ingen langsigtet løsning uden forhandlinger med Taliban, som ifølge ICG vil kræve et større engagement fra regionale aktører, herunder ikke mindst fra Kina.

8) Myanmar

Den nye civile regering ledet af nobelprismodtageren Aung San Suu Kyi lovede fred og forsoning, men de seneste måneder er antallet af voldelige opstande flere steder i landet taget til, bemærker ICG. Konflikten i den overvejende muslimske delstat Rakhine State er uløst, og ifølge ICG er der tegn på, at modstanden mod regeringsstyrkerne er ved at blive bedre organiseret. ICG fremhæver den såkaldte Harakah-al-Yaqin (Faith Movement) der ledes af en komité af eksilerede Rohingya-muslimer, som sidder i Saudi Arabien. Det kan ifølge ICG blive en 'game-changer' i den aktuelle konflikt.

Internationale iagttagere fremhæver i øvrigt, at regeringsstyrker i de senere år har slået meget hårdt ned på den muslimske minoritetsgruppe, og at der langtfra altid skelnes mellem militære og civile mål. Omkring 27.000 rohingyaer er ifølge ICG flygtet over grænsen til Bangladesh. ICG advarer imod en potentiel udvikling i retning af øget polarisering mellem den muslimske minoritet og majoriteten af buddhister.

9) Ukraine

Efter næsten 3 års krigslignende tilstande og omtrent 10.000 dræbte definerer Ruslands militære intervention stort set alle aspekter af det politiske liv i Ukraine, skriver ICG. Splittet af konflikten og forkrøblet af korrupsion styrer Ukraine mod øget usikkerhed. Implementeringen af Minsk-aftalerne er gået i stå, og i Ukraine er der stor bekymring for Donald Trumps tilsyneladende beundring af Vladimir Putin, påpeger ICG. Tænk tanken anbefaler, at USA og EU fortsat lægger pres på Ukraine for at øge reformtempoet og samtidig viderefører et 'stærkt diplomatisk pres' på Rusland og i den sammenhæng fastholder sanktionsregimet. Ruslands taktik, herunder anvendelsen af magt, cyber-angreb, propaganda og finansielt pres sender kuldegysninger gennem regionen, vurderer ICG.

10) Mexico

Det er ifølge ICG næsten uundgåeligt, at spændingerne mellem USA og Mexico vil stige efter indsættelsen af Donald Trump som amerikansk præsident. Det skal bl.a. ses på baggrund af Trumps udtalelser om at bygge en mur langs grænsen til Mexico, hjemsendelse af millioner af udokumenterede immigranter og tilkendegivelser om at opsigte den nordamerikanske frihandelsaftale (NAFTA). Hvis USA eksempelvis gør alvor af at iværksætte massive hjemsendelser vil det kunne øge den interne uro i Mexico, vurderer ICG. Aktuelt stiger antallet af flygtninge og migranter fra Mexico og Centralamerika mod nord bl.a. affødt af udbredt fattigdom og øget vold. Ifølge ICG blev der alene i 2016 dræbt omtrent 34.000 mennesker i Mexico og den såkaldte Nordlige Trekant, som omfatter El Salvador, Guatemala og Honduras. ICG anbefaler USA at indgå et partnerskab med Mexico med henblik på at håndtere de grundlæggende årsager til det høje volds- og korrupsionsniveau i Mexico.

Kilder:

10 Conflicts to Watch in 2017, International Crisis Group, 5. januar 2017

<https://www.crisisgroup.org/global/10-conflicts-watch-2017>

Mujib Mashal: *300 Marines to Aid Fight Against Taliban in Spring*, New York Times, 7. januar 2017

<http://www.nytimes.com/2017/01/07/world/middleeast/300-marines-to-aid-fight-against-taliban-in-spring.html? r=0>

Myanmar: A New Muslim Insurgency in Rakhine State, International Crisis Group, 15. december 2016

<https://www.crisisgroup.org/asia/south-east-asia/myanmar/283-myanmar-new-muslim-insurgency-rakhine-state>